

הרב צבי אריה זינבאלד

[מכתב חתומה]

בענין מאני מיכלא וחצבא ושחיל

וצריך לחלק שיש ב' סוגי כלים במים כקערות ששותים בהם ודרכם להכנס לבית דירה יכולים ג"כ להכנס לסוכה וכלים ששואבים בהם, או דלי של עץ לא היה דרכם להכנס לבית דירה ולכן גם לסוכה לא יכנסו.

ועוי' ביה"ל (ס' תרל"ט) שהק' דלעיל (כו:): אמרינן דהביאו לריב"ז ולר"ג דלי של מים ואמרו העולם לסוכה, והבא אמרינן דדלי של מים מקומו מחוץ לסוכה. אמנם לפימשנ"ת בשיטת תוס' ע"כ שיש חילוק בסוגי הכלים ופשוט דהדלי של מים היה מהסוג שיכול להכנס לסוכה.

והביה"ל תי' דחצבא ושחיל מיירי לאחר שנשתמש בהם דהוי שלא לצורך ודומיא דאמר התם מאני מיכלא בר ממטללתא ופרש"י לאחר שאכלו צריך להוציאן לחוץ. והיה נכון להבין שכוונתו דטעמא דכלי אכילה שייכים גם בחצבא ושחיל, ומשו' מאיסותא. ולפי"ז לשיטת תוס' שפליג אמאיסותא וס"ל שמותר כלי אכילה אחר אכילה א"א לתרץ כן אלא כמוש"כ. אך מדכתב הביה"ל דהוי שלא לצורך נראה דלא מייתי ממאני מיכלא אלא להשמיע דאיירי אחר אכילה. אבל בטעמא יתכן משום שכיון שאין לו צורך בזה דרכו גם בביתו להכניסו למקו"א ומצד תשבו כעין תדורו בעי להכניסו לפנים ולא משום מאיסותא, אלא שהדרך בכלי זה שבהסתיים השימוש בו מעבירים אותו ממקום הסעודה.

בגמ' דף כט ע"א אמר רבא מאני משתיא במטללתא, מאני מיכלא בר ממטללתא, חצבא ושחיל בר ממטללתא. פירש רש"י דכוסות במטללתא לפי שאינן מאוסים, ומאני מיכלא, קערות לאחר שאכלו בהן צריך להוציאן לבר ממטללתא חוץ לסוכה חצבא כד של חרס ששואבין בו המים ושחיל דלי של עץ, עכ"ל. ודעתו דמאני מכלא משום מאוס צריך להוציאן אחרי שאכלו בהם, ובחצבא ושחיל לא פ"י שהכוונה להוציאן אחר השימוש בהם, ולפ"ר אפשר דרש"י ס"ל דבאמת לאו מדין מיאוס אתינן עלה אלא משום תשבו כעין תדורו שאין דרכם להכניסם לבית דירה, ומשו"ה הוא חוץ לסוכה.

ויעוי' תוס' דהביא פירוש רש"י, ה"מ דמאני מיכלא היינו קדירות ואגני דלישא, וטעמא דבעין תדורו בעינן, והני יש להם בית בפנ"ע. ולפ"ר החילוק בין מאני מיכלא למאני משתיא, הוא לא בסוג שימוש אחר, אלא כמו שיש קדירות של אכילה יש מאני משתיא כקערות למים, דהני אפשר להכניסם לסוכה כי אין רגילות שיהא להם בית דירה לעצמם. ודוחק לפרש דמאני משתיא זה כוסות כמו שפרש"י כיון דבעינן דלהוי כדבר והיפוכו מיכלא ומשתיא ובאותו סוג כלי, ואי איירי מאני מיכלא בקדרות איירי במאני משתיא בקערות.

ולפי"ז צ"ב, איך יפרנסו תוס' המשך דברי הגמ' חצבא ושחיל בר ממטללתא, דהני לכאור' הוו כמאני משתיא דאמרינן דבסוכה,